

Södertörns
MILJÖ- OCH HÄLSO
SKYDDSFÖRBUND

INFORMATION

Skötsel av avlopps- anordning

För att en enskild avloppsanordning ska rena avloppsvatten på ett bra sätt och bli långlivad är det viktigt med regelbunden kontroll och skötsel. Nedan hittar du tips och råd om hur du bör sköta din avloppsanordning. Råden avser främst anordningar med slamavskiljare och infiltration eller markbädd men går också att tillämpa på andra typer av avloppsanordningar.

Allmänna skötselråd

Den viktigaste skötselåtgärden är regelbunden tömning av avloppsanordningen. Det sköts av kommunens entreprenör och tömning sker normalt automatiskt av dem men det kan hända, exempelvis vid tillfällig överbelastning, att du som fastighetsägare behöver beställa en extra slamtömning.

Avloppsanordningen bör inte belastas av tunga fordon. Den bör heller inte belastas av betande djur. Tung belastning kan göra att marken där anordningen är placerad packas ihop, vilket förstör funktionen i en markbädd, infiltration eller liknande.

Röj regelbundet bort växtlighet på och runt avloppsanordningen. På så sätt underlättas

kontroll och skötsel. Ta bort träd och buskar för att undvika att rötter tränger in i och förstör bädden.

Dag- och dräneringsvatten får inte ledas till avloppsanordningen utan ska tas omhand separat.

Använd vattenbesparande utrustning så långt som möjligt för installationer så som diskmaskiner, tvättmaskiner, toaletter med mera.

Vissa kemikalier kan slå ut den mikrobiologiska reningen i avloppsanordningen och ge upphov till negativa effekter på miljön. Håll aldrig syror och baser, lösningsmedel, bakteriedödande hushållskemikalier eller läkemedel i avloppet! Tänk på att det finns tvål, diskmedel med mera som innehåller bakteriedödande medel. Läkemedel ska alltid lämnas på apoteket.

Stora badkar, jacuzzis eller bubbelpool måste tömmas sakta eller i omgångar. Stora mängder vatten under kort tid leder till kort uppehållstid i slamavskiljaren vilket kan leda till att reningsfunktionen sätts ur spel. Reningen fungerar då sämre och kortar livslängden för anordningen.

Brunnslock behöver vara lättavtagbara för att underlätta vid tömning och kontroll. Lock ska även vara barnsäkra och tillverkade av ett hållfast material.

Om en kemfällningsenhet har monterats före avloppsanordningen för att fälla ut fosfor i avloppsvattnet ingår det i skötseln att se till att regelbundet kontrollera kemikalimängden i kemfällningsenheten och fylla på kemikalier i den vid behov, vilket normalt görs av fastighetsägaren. Ändras antalet boende i hushållet kan en servicetekniker behöva justera doseringen.

Om en fast fosforfälla har monterats efter avloppsanordningen, genom vilken avloppsvattnet passerar på vägen ut till recipienten för att fälla ut fosfor, ingår det i skötseln av avloppsanordningen att regelbundet kontrollera pH-värdet i en fast fosforfälla. Om pH-värdet för en fosforfälla understiger 9,0 bör fosforfällan bytas ut. pH-mätning bör utföras av sakkunnig med kalibrerad mätutrustning (exempelvis vid servicebesök). Hämtning av fosforfällan utförs av kommunens entreprenör och beställs av fastighetsägaren.

Slamavskiljare

Slamavskiljare finns i flera olika utföranden och den är till för att avskilja det grövre materialet från avloppsvattnet som sedan kan fortsätta ut till en efterföljande rening. Det vanligaste när WC är kopplad till anordningen är att slamavskiljaren har tre kamrar, men det finns även slamavskiljare med en eller två kamrar. Det finns även slamavskiljare som bygger på en annan konstruktion än olika kammarindelningar för att avskilja slam.

Det ska finnas ett t-rör eller motsvarande påkopplat på utgående ledning för att förhindra att så kallad slamflykt sker till den efterföljande reningen. Om slam läcker ut från slamavskiljaren till efterföljande reningssteg kan det leda till att reningssteget täpps igen och förkortar livslängden på avlopps-anordningen.

Fördelningsbrunn

Fördelningsbrunnen är placerad mellan slamavskiljaren och infiltrationen eller markbädden i avloppsanordningar för WC och BDT-vatten (Bad, Disk och Tvätt-vatten) och är till för att fördela vattenmängden jämt i den efterföljande reningssteget när det finns fler än en spridarledning. Fördelningsbrunnen ska ha klart vatten och vara fritt från slam. Vattennivån i fördelningsbrunnen ska inte vara högre än

utloppen. Om vatten blir stående över utloppen tyder det på att reningen inte fungerar.

Kontrollbrunn och utloppsrör

Från markbäddar avleds vattnet ofta via dräneringsledning till en kontrollbrunn och därefter vidare i ett utloppsrör till utsläppspunkten. Vattnet i kontrollbrunnen och utloppsröret ska vara klart, ofärgat och luktfritt. Förekommer det slam eller dålig lukt i uppsamlingsbrunnen tyder detta på att den efterföljande reningen behöver åtgärdas. Står det vatten över utloppsröret i uppsamlingsbrunnen tyder det på att utloppsledningen är igensatt alternativt att grund- eller ytvattennivån är för hög.

Luftningsrör

Markbäddar och infiltrationer behöver förses med luftningsrör, bland annat för att syre ska tillföras markreningen. Luftningsrör är viktiga för de marklevande bakterier som renar avloppsvattnet. I en väl fungerande bädd med luftningsrör rinner vattnet undan kontinuerligt. Om det blir vatten stående i bädden tyder det på att den inte fungerar som den ska och att den behöver åtgärdas. Du kan själv genom regelbunden egenkontroll inspektera luftningsrören för att se om det verkar stå vatten där, vilket även kan tyda på att det står vatten i bädden.

Kom ihåg att luftningsrör ska ha lock/kåpa för att förhindra att skräp och regnvatten kommer in. De ska vara utformade så att frisk luft kan ta sig in i luftningsrören och bör enkelt kunna avlägsnas vid kontroll.

Vill du veta mer?

Tel. 08- 606 73 00

E-post: miljokontoret@smohf.se

Hemsida: www.smohf.se.

Södertörns miljö- och hälsoskydds-förbund arbetar med tillsyn på uppdrag av Haninge-, Nynäshamn- och Tyresö kommun.

Uppdaterad: mars 2023